

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 11 Sierpnia r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg dnia 2 sierpnia.

Przez rozkaz dzienny CESARSKI z dnia 24 z. m. mianowani: Dyrektor wydziału artyl. ministerstwa wojny, Jenerał-artyleryi *Ignatjew 1y*, Członkiem Audytoryatu Jenerałnego; Głównozarządzający szkołami artyleryi i inżynierów, Dyrektor CESARSKIEJ wojennej Akademii, Jenerał-porucznik, Jenerał-adjutant *Suchozanet 1y*, Członkiem Rady wojennej, z zachow. dotych. obowiązków; Wice-dyrektor depart. artyll. minist. wojny, Jenerał-porucznik *Euler 1y*, sprawującym obow. Dyrektora tegoż depart. — Uwolniony zostaje od służby Jenerał-major *Kawer. (R. I.)*

— Jenerał-adjutant Hrabia *Orłow*, przyjechał 26 zeszłego lipca do tutejszej stolicy z Konstantynopola.

— N. CESARZ JEGOMOŚĆ, przez najwyższy dyplomata, pod 15 lipca, raczył mianować Kawalerem orderu S. *Włodzimierza* 2go stopnia wielkiego krzyża, Rz. Rad. St. *Buteniowa*, Posta nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego Rosyi przy Porcie Ottomańskiej, a przez dyplomata d. 18 lipca, orderu S. *Anny* 1szej klasy, ze znakami ozdobionemi Koroną Cesarską, Jenerał Major *Astan-Chan-Kazikumyski*.

— Rzeczywisty Radzca Stanu *Awerin*, został mianowany Gubernatorem Cywilnym Bessarabii.

— Jenerał-Adjutant, Jenerał-Piechoty, *Demi-dow*, Dyrektor naczelny Korpusu Kadetów i Korpusu Fajzów umarł w *Piatigorsku*, d. 4 lipca, po długiej chorobie. (*J. d. S. P.*)

— Ukazy CESARSKIE. Do Rządzącego Senatu.

1) *Lipca*. „Pragnąc tym z liczby poddanych naszych wyznania Rzymsko Katolickiego, którzy zabierają się do ważniejszych duchownych tego wyznania godności, dać środki nabycia wszelkich ku temu potrzebnych wyższych wiadomości teologicznych, ROZKAZUJEMY:

1) Założyć w Wilnie Wyższą Rzymsko-katolicką Szkołę Teologii, pod nazwaniem Rzymsko-katolickiej duchownej Akademii.

2) W urzędzeniu i zarządzie tej nowo ustanawiającej się Akademii Duchownej przewodniczyć się przepisami obok z niniejszem wydaney, w Radzie Państwa rozważoney i przez Nas zatwierdzonej Ustawy i Etatów.

3) Dla większej dogodności w zarządzaniu Akademią, wcielić do niej, tak byłe główne, jako i oddzielnie istnące Wileńskie Dyeceزالne Seminarium, tudzież nowozakładający się oddział, przeznaczony do kształcenia kleryków wyznania Ormiańsko-katolickiego.

4) Na utrzymanie tych zakładów naukowych wyznaczyć: a) dotychczasowy fundusz Wileńskieckiego Seminarium Dyeceزالnego i dwóch Brzeskich seminarzystów; b) dobra beneficjalne, które zostawały w wiedzy Uniwersytetu Wileńskiego, prócz majątku *Mussy*, oddzielonego na utrzymanie Suffragana Trockiego; c) nadto, z kapitału skasowanych klasztorów, przeznaczonego na szkoły duchowne i inne potrzeby Dyecezyi Rzymsko-katolickich, dopłacać taką ilość, jaka niedostawać będzie w dochodach z funduszu Akademii na pokrycie wydatków, etatem jej zakreślonych.

5) Nadać Akademii prawo przedstawiania zasłużonych w obrębie jej działania duchownych na wszystkie te posady Członków Katedralnych, na jakie, takoweż prawo miał Uniwersytet Wileński.

6) Minister Spraw Wewnętrznych ma obmyślić środki wygodnego pomieszczenia Akademii,

oraz należącego do niej Seminarium z oddziałem Ormiańsko-katolickim, nie mniej sposób zarządzania funduszem, na utrzymanie tych naukowych zakładów wskazanym; a swoje w tym względzie projekta powinien przedstawić na Naszą rozagę.

— 20 tegoż m. Naczelnik stołu kancelaryi Wojennego Gubernatora Warszawy, Radca honor. *Starynkowski*, podniesiony do stopnia Asesora Kollegialnego.

Do Kapituły Orderów:

Zostają mianowani kawalerami orderów: S. *Włodzimierza* 4 kl. 1 lipca, Pleban wsi *Piatkówki*, w dyecezyi Podolskiej, Xiądz Jan *Brastawicz*, w nagrodę gorliwego wypełnienia pasterskich obowiązków: kapłan ten albowiem mimo wszelkie namowy i pogrożki złe myślących ludzi, nie tylko powinności swojej nie zdradził, lecz nadto własnym przykładem zdołał utrzymać parafian swoich w wierności dla prawego Rządu. — S. *Anny* 2 klasy 15 tegoż m. Komisarz obwodu Brzesko-Kujawskiego *Gritzmacher*, na poświadczenie Namiestnika Królestwa Polskiego, o chwalebnej jego gorliwości i przywiązaniu ku prawemu Rządowi. — tegoż orderu 3 klasy, 11 tegoż m. Porucznik Królewsko-Pruskiej służby, *Twardowski*, na znak szczególnej łaski MONARSZEY.

— P. Sekretarz Stanu *Taniejew*, oznaymił P. Jenerał-Gubernatorowi Smoleńskiemu, z dnia 15 czerwca, że na skutek przedstawienia jego, N. CESARZ JMC raczył rozkazać, w nagrodę gorliwej służby, wydać następnym urzędnikom: Sprawującemu obowiązkami Horodniczego miasta *Lucyna*, Radcy honor. *Kurbacemu* jednorazowie 750 rubli; Ziemskiemu Sprawnikowi *Lucyńskiemu* guber. Sekretarzowi *Michałowskiemu*, podarunek wartości 500, a Exekutorowi, Skarbnemu kancelaryi tegoż Jenerał-Gubernatora, Rejestratorowi Koleg. *Hornowskiemu*, również podarunek wartości 750 rubli.

Ukazy Rządzącego Senatu.

1) 6 Czerwca. (Z Ogóln. zgrom. Departamentów Moskiewskich) O naganie daney Niżegorodzkiej: Rządowi gubernialnemu, Izbie Skarbowej, i Wice-Gubernatorowi, który zastępował Gubernatora, za nieprawne czynności w sprawie syna kupca *Czumakowa*.

2) 12 lipca. (z 1 Depart.) Z ogłoszeniem tymczasowych prawideł celnych, wydanych na porty Kerczeński i Azowski, z powodu, iż morze Azowskie ogłoszone zostało za praktyczne.

3) 30 tegoż m. (z tegoż Dep.) O uznaniu kupców Jana Konrada *Plitt* i Ferdynanda *Glogau*, Konsulami wolnego miasta Frankfortu, pierwszego w Petersburgu, drugiego w Moskwie.

4) tegoż dnia. (z tegoż Dep.) O wydanym cudziomcowi *Piotrowi Wilhelmowi Asmann*, wyłączonego na lat 10 przywileju, na wynalezioną przez niego polewę do naczyń z surowcu czyli czugunu, używanych do gotowania pokarmów.

5) 21 lipca. (Z tegoż Dep.) O mianowaniu Członkami Komitetu Opieki Inwalidów, ustanowionego 18 sierpnia 1814 roku, Jenerał-adjutantów: Jenerał-porucznika *Djakowa* i Jenerał-majora *Heroi*.

6) 24 tegoż m. (Z tegoż Dep.) O zdaniu pod zarząd Zwierzchności górniczej Koływano woskresieńskiej, piasków złotych, nowoodkrytych przez prywatne osoby w gubernii Jeniseyskiej.

7) 25 tegoż m. (z tegoż Dep.) Sprawujący obowiązki Towarzysza Ministra Sprawiedliwości, Sekretarz Stanu hr. *Panin*, oznaymił Rząd. Senatowi, że N. CESARZ JMC, na przedstawienie P. Ministra Sprawiedliwości, rozkazać raczył, w dniu

2 Lipca b. r., „zalecić Zwierzchnościom miejscowym Gubernij zachodnich (od Polski przyłączonych) ażeby oznaymiły osobom, w imieniu Ukazu „Rządzącego Senatu 11 Listopada 1832 roku wymienionym *), iż one nie są też wyjętymi od obowiązku złożenia dowodów rodowitości szlacheckiej i powinny wypełnić go niezwłocznie; dla skutecznego zaś ich ku temu pobudzenia, naznaczyć na takowe złożenie termin dwuletni, z zastrzeżeniem, iż ci, którzy w tym zakresie obowiązków swoich, gdzie należy, nie przedstawiają, niegną zapisaniu do liczby jednodworców, obywateli miejskich lub poczesnych, stosownie do osobi- stych praw każdego, a względem ich majątków Rząd postąpi na zasadzie istniejących ustaw.”

8) tegoż dnia. (Z tegoż Dep.) O prawidłach sądenia występów popełnionych przez ludzi lat niezupełnych. (Szczegóły tego Ukazu odkładamy do następnego numeru.)

9) tegoż dnia. (Z tegoż Dep.) O uznaniu Genewskiego kupca, Jana Demol, Szwajcarskim Konsulem w Odessie. (Tyg. Ptb.)

MIASTO WOLNE

Kraków d. 8 Sierpnia.

Senat rządzący wolnego, niepodległego i ściśle neutralnego miasta Krakowa i jego okolic, wydał uniwersał, donoszący, że zwyczajne zgromadzenie Reprezentantów, w miesiącu grudniu przypadające, otwarte będzie w przyszłym miesiącu; przeto teraz odbędą się zgromadzenia obiorcze, na których wybrani będą Reprezentanci, tudzież kandydaci na Sędziów Pokoju, oraz Wójtów do wszystkich gmin. (Gaz. War.)

PORTUGALIA.

Lisbona d. 25 lipca.

Odezwa wydana przez Xięcia Terceiry zaraz po wejściu do Lisbony:

„Mieszkańcy Lisbony! Oddział armii konstytucyjnej, której dowództwo, Xiążę Braganza, Regent, w imieniu Królowej poruczył mi w jedynym zamiarze, uwolnienia was, przeszedł przez prowincje, leżące na południu Tagu, i ukazał się na brzegach tej rzeki, dla rozwinięcia sztandaru Królowej i oswobodzenia waszego. Lecz ten sztandar, pod cieniem którego, wierni Koronie i ustawom, tak jak podczas wygnania w walce szukali opieki, nigdy nie był godłem wojny i zemsty, ale pokoju, zgody i pojednania całego narodu Portugalskiego, — łaski i przebaczenia dla nieszczęśliwych i więdzionych! Mieszkańcy Lisbony! oczekuję i żądam od was: porządku, szanowania praw każdego, spokojności i pokoju w stolicy. Przedsięwzięciem skuteczne środki, i wszelkich usiłowań dla regularnego uzbrojenia was, i przywrócenia tego samego korpusu, który niegdyś był podporą Królowej i konstytucji. W nim i w innych, które niezwłocznie zamyslam uorganizować, będziecie mieli sposobność, do uczestnictwa w zaszczytce przywrócenia godności narodu i utrzymania porządku i spokojności. W Głównej kwaterze, w Lisbonie, dnia 24 lipca 1833 (podp.) Xiążę Terceira.”

—Akt uznania Donny Maryi, przystany przez mieszkańców Lisbony Xięciu Terceira, jest następującej osnowy:

„Dnia 24 lipca, lud zgromadził się w wiel- kiem mnóstwie, wolny od wszelkiego wpływu, tak wewnątrz jak zewnątrz, bez przymusu, bo mia- sto było przez wojska opuszczone, w sali rady gminnej, szlachetnie i otwarcie postępującego miasta Lisbony, i z własnej woli, i z bezprzy- kładną jednogodnością, uznał swą prawą Kró- lową Señorę Donnę Maryą II, córkę nieśmiertel- nego Pedra IV, za którą lud gotów jest prze- lać ostatnią kroplę krwi, jak i wszyscy rze- telni Portugalczycy, zawsze są to gotowi uczy- nić dla swego prawego Monarchy.”

„Aby to powszechnie było znane, sporzą-

dzony został niniejszy akt, i przez wszystkich obecnych podpisany. W Lisbonie dnia 24 lipca 1833. (Tu następuje kilka tysięcy podpisów).“

—Następującą odezwę wydał Xiążę Cadaval jeszcze d. 22 lipca do mieszkańców Lisbony i do żołnierzy Don Miguela.

„Wierni Portugalczycy! Mieszkańcy Lis- bony! Waleczni żołnierze, którym mam honor dowodzić! Rozpacz nakłoniła powstańców do wy- ładowania na brzegu Algarwii: roty awantur- ników, którzy w rabunku szukają sposobu do życia, którego im oyczyzna ich odmówiła, uszli przed pięcią dywizją i skierowali swe kroki ku Setubal, licząc na pomoc, jaką im okręty ich udzielić mogą. Generał Molellos postępuje za nimi z podwójnymi siłami, i przedsięwzięto na- leżyte środki, aby i z przodu spotkał ich mo- cny opór. Miasta, które nie są już uciśnione ich okrutną władzą, oświadczają się znowu z naj- większym zapatem za Królem, moim Panem. Nie mamy się czego obawiać. Należy nam tylko przedsięwziąć środki przeciw złe myślącym, i przeciw haniebnym pomocnikom nieprzyjaciół Ot- tarza i Tronu!”

„Szanowni mieszkańcy Lisbony! Weźcie się do oręża i brońcie świętej Religii, którą wyznajemy, i prawego Króla, któremu wierność przysięgliśmy. Niech tchórze uciekają, a zdra- cy się chronią, aby tylko szlachetni mężowie po- kazali się dla służenia najsłuszniejszej sprawie!”

„Żołnierze! Cóż mam wam powiedzieć? Zalecać wam waleczność? Jesteście najwalecz- niejszymi ze wszystkich żołnierzy świata. Na- tazać wam przywiązanie i uległość dla Don Mi- guela? Któż z was nie byłby gotów przelać za niego swą krew? albo ścisłą karności? Wie- cie sami jak ona jest potrzebna. Przy jej po- mocy małe siły zwyciężają wielkie armie, a bez niej wielkie armie ulegają małej liczbie nie- przyjaciół. — Żołnierze! Stoję na waszém czele, i spodziewam się od łaski Bожkiej, że nie znie- ważę nazwiska, które krwią swą okupiłem.”

„Dla dopięcia więc celu, który wszyscy za- mierzaliśmy sobie, i na dobro J. K. Mosci, roz- porządzam:

1) Miasto Lisbona, odgąd ma być uważane, jako od lądu i morza obleżone; władza wojs- kowa ma przeto wyższość nad wszelką inną. — 2) Wszyscy mieszkańcy Lisbony, którzy dobro- wolnie działać będą dla obrony i bezpieczeństwa stolicy, mają się stawić w kwaterach korpusu Ochotników Rójalistowskich, albo w kwaterach Urbanów, gdzie zostaną wybrani do służby, sto- sownie do okoliczności. — 3) Każdy, który czynami lub buntowniczymi słowami wzbudzi nieukontento- wanie i wzburzenie, będzie natychmiast ujęty, przed sąd stawiony, i w razie skazania na śmierć, w przeciągu 24 godzin rozstrzelany. — 4) Cudzo- ziemcy doznawać mają opieki, którą prawa i u- mowy im zapewni- ją, a która będzie im jak najsu- nienniejszą udzieloną, jeżeli nie wdadzą się w po- lityczne sprawy tego narodu, gdyż w tym ra- zie, mają z niemi postępować podług prawa na- rodu i traktatu, a to z równą sumiennnością. — 5) Nie wolno nosić oręża, bez pozwolenia wła- dzy, wyjąwszy urzędników. — 6) Tym, którzy peł- nią służbę wojskową lub patrolową, polecam najwyższą ostrożność, aby nie tylko nie udało się złe myślącym, wykonać swe zamiary, lecz, aby także spokojność była utrzymaną, gdyż ci nikożemni ciągle starają się sprawiać niepokój, podczas, gdy jest jednym z najsłuszniejszych obo- wiązków Rządu, czuwać nad spokojnością.”

„Portugalscy żołnierze i obywatele! Na- dzieja tylko w Bogu, którego sprawy bronimy, waleczność, wierność, wytrwałość i nieustraszo- ność — a zwycięstwo będzie przy nas, gdyż sprawiedliwość jest na naszej stronie. — W gło- wnej kwaterze Rocio, dnia 22 Lipca 1833.

Xiążę Cadaval Marszałek Armii.

Oporto 27 lipca.

Wozoray Chronica - Constitucional zawiera w dodatku następującą depeszę, sporządzoną na

*) Ukaz ten ogłoszony był K. L. N. 140 r. 1832.

pokładzie okrętu Admiralskiego, na uścisku *Tagu*, dnia 24 b. m. przez Xięcia *Palmella* do *Candi-do Jose Xavier*:

„JW. Panie! Mam zaszczyt donieść JW. Panu, o chwalebnym wkroczeniu wojsk Królowej do *Lisbony*, które dziś rano nastąpiło po walce, w której Xięże *Terceiry* zupełnie pobił wojska nieprzyjacielskie, dowodzone przez *Telles Jordao*, na lewym brzegu *Tagu*. Aby tak ważną wiadomość, ani chwili, nie wstrzymać; Admirał wysłał właśnie statek parowy, i mam tylko tyle czasu, aby te kilka wierszy napisać, przyczem jeszcze powiem, że flotta w tej chwili przepływa przez rogiatki, i jest salutowaną przez twierdzę *S. Juliao*, i że zwycięzki sztandar Królowej powiewa teraz na zamku *S. Jerzego*. Ostatki wojska nieprzyjacielskiego, które zdołały potążyć się, przeszły przez *Campo-grande*, i jak sądzę, udały się ku *Cabeca*.”

„Proszę JW. Pana przyjąć zapewnienie, iż użyję wszelkich sił, dla odpowiedzenia zaufaniu, jakie Cesarz Jmć we mnie pokłada, i że tylko upraszam, aby J. C. Mość jak najszybciej tu raczył przybyć.” (*Gaz. War.*)

RZECZY NIDERLANDZKIE. *Bruxella* dnia 2 sierpnia.

W *Emancipation* czytamy: „Konferencya naradzała się niedawno przez 3 godzin, nad kwestyą względem *Skaldy*. Nie szło o to, jakie cło ma być nałożone na żeglugę na *Skaldzie*, lecz o to, co się przez *Skaldę* rozumie: Czy *Skalda* jest tylko rzeką w morze wpadającą, czy pod tą nazwą rozumieją się i strumienie, powstające z głównej rzeki, albo do niej wpadające? — Po długich naradach, w których każda strona okazywała przyjaźielskie zamiary, odroczone kwestyę do przyszłego zgromadzenia; podług ducha członków konferencyi, uważają tylko główną korytę za *Skaldę*.”

— *Monitor* zawiera adres Izby handlowej *Bruxelskiej* do kópców i właścicieli fabryk, względem mającej się zaprowadzić między Belgią a Francją taryfę handlową. (*Gaz. War.*)

11 I S Z P A N I A.

Madryt dnia 22 lipca.

Spokoyność ciągle tu teraz panuje. Z tém wszyskiem, rady Ministrów szybko jedne po drugich następują, co zapowiada ważne następności. Ministrowie zgromadzają się dwa razy na dzień, zawsze prawie pod przewodnictwem Króla. Interessa naszych sąsiadów stanowią teraz przedmiot wszelkich obrad, i wczoraj dopiero zgodzono się, aby się nie mieszać, zbroyną ręką, do sprawy Portugalskiej; co miało nastąpić w skutku przedstawienia Pana *Rayneval*, gdyż dwa razy już miało wystać rozkazy do Jenerała *Sarsfield*, aby wkroczył do Portugalii. Listów z Portugalii nie odbieramy żadnych, musimy zatem poprzestać na wiadomościach, które nam nasze gazety udzielają.

— Dnia 23 —

Dnia 19 b. m. mianowany Xięciem *Bailen*, Jenerał *Castanos*, miał honor stanąć przed Królem, jako pierwszy *Grand*, z nakrytą głową.

— Dnia 24 —

Zagranicznych gazet mało przybyło do *Madrytu*. Prawie wszystkie zostały na rozkaz rządu w *Vittoria* zatrzymane.

Brat Pana *Zea* sprawuje w *Vittoryi* od niedawnego czasu urząd dyrektora poczt. Z taką surowością za czasów Pana *Calomarde* urząd ten nie był nigdy wykonywany. (*Gaz. War.*)

A N G L I A.

Londyn dnia 1 sierpnia.

Dnia 25go, gdy depesze zostały do *Londynu* wysłane, *Lisbona* była znowu zupełnie spokojną, a zważywszy poruszenie, jakie naturalnie musiało towarzyszyć takiemu przesileniu, należy wyznać, że mało bardzo popełniono nadużyć. Flotta *Napiera*, mająca z sobą Xięcia *Palmella*, wpłynęła na *Tag*.

Gdy wiadomość o tych wypadkach, przy-

była dnia 26 do *Porto*; *Don Pedro* następny nocy odpłynął na okręcie parowym z zamku *da Foz do Lisbony*, poruczając naczelny zarząd interesów cywilnych i wojskowych, Hrabie *Saldanha*. Aż do dnia 27 lipca, Marszałek *Bourmont* nie powtórzył jeszcze napadu swego na *Porto*; a że spostrzeżono, iż wojska przeprowiły się na południowy brzeg *Duero*, sądzono więc, że ma zamiar odstąpienia od oblężenia.

— Dnia 2 —

Wczoraj po południu naradzali się przeszło cztery godzin w wydziale zagranicznym: Pełnomocnicy *Hollenderscy* PP. *Verstolk* i *Dedel*; Pełnomocnicy *Belgijscy* *van de Weyer* i Jenerał *Goblet*, Posłowie *Rossyi*, *Austrii*, *Francyi* i *Pruss*, nadzwyczajny Posel *Austriacki*, Baron *Wessenberg* i Lord *Palmerston*.

Podług *Dublińskiego Evening Mall*, P. *Robert Peel*, zaraz po zamknięciu tego-rocznego zgromadzenia Parlamentu, uda się na stały ląd, gdzie przez dwa lata ma zabawić. (*Gaz. War.*)

P A R Y Ż A.

Paryż dnia 1 sierpnia.

Uroczystości d. 27, 28 i 29 lipca odbyły się w sposób nayspokojniejszy w *Paryżu*: w żadnym miejscu porządek publiczny nie był zamieszany. Dnia 28 Król Jegomość wsiadł na koń o godzinie wpół do jedynastej. Towarzyszyli mu Xięże *Orleanu* i *Nemours*. P. Marszałek *Gerard*, P. Marszałek *Molitor*, P. Marszałek Xięże *Trewizy*, P. Marszałek Hrabia *Lobau*, P. Marszałek Xięże *Tarentu*, Pan Marszałek *Pajol*, Komendant pierwszej dywizyi wojska, Jenerał *Dariule*, PP. Ministrowie handlu i wewnętrznych interesów w ubiorach ministeryalnych, P. *Montalivet*, Jenerał *Sebastiani*, P. Prefekt Sekwany i liczny sztab główny. Gwardya narodowa i oddział karabinierów postępowała za tym orszakiem.

Król Jegomość, udał się bulewami na prawo, dla przeglądu gwardyi narodowej, powracając zaś nazad stroną lewą, liniowe wojska przegladat; potem, udawszy się aż ku baryerze *de l'Etoile*, odbył przegląd regimentów; potem się zatrzymał przed kolumną na placu *Vandome*: o godzinie drugiej, odsłonięto w jego obecności Bonapartego posąg, i gwardya narodowa z okolic *Paryża*, przeciągnęła. Następnie przeciągały: gwardya narodowa paryzka, piechota, kawalerya, półbatalionu korpusu inżynierów; dwa bataliony zogo półku lekkiego; dwa 14go; trzy 40go liniowego; trzy 8go; trzy 35go; dwa 58; trzy 3go.

Szwadron żandarmeryi; 8 baterii 11go pułku artylerii składających się z 18 dział konnych; 6 szwadronów 1szego karabinierskiego; sześć 2go dragonów; sześć dragonów 5go; sześć także szwadronów drugiego kirysyjskiego, 6, 5go, 6, 6go, 7go; cztery szwadrony pierwszego pułku ułanów, 4 także 3go, 6, 5go, na których czele był Xięże *Nemours*: 6 szwadronów 4go półku szaszerów; 6 także pieszego półku huzarów. Przegląd się o godzinie 7mej zakończył.

Najjaśniejszy Pan i Xięże *Orleanu* powrócili o godzinie siódmej minucie dziesiątej. Towarzyszyli Królowi Marszałkowie, Ministrowie i tenże sam sztab główny.

Stół zastawiony był na sto pięćdziesiąt osób. Ministrowie, Marszałkowie, Gubernator i Półkownicy, wojskowi z półków mających zaszczyt należeć do przeglądu, obiadowali razem z Najjaśniejszym Panem i Królewską rodziną.

— Sześciu młodzieży, należących do szkoły politechnicznej, zostało uwięzionych, w pewnym domu przy ulicy, *Vieille Rue-du-Temple*. Policya zachwyciła ich, jak powiadają, zatrudnionych robieniem ładunków. Zapewniają, że inne, liczne bardzo, uwięzienia nastąpiły.

— Policya odkryła, przy ulicy, *des Trois-Couronnes*, pod N. 30, u J. Pana *Perardeles*, skład tajemnej broni i amunicyi. Zabrała tam również, pomiędzy innemi rzesztunkami, formę gorącą jeszcze, w której się od razu kul dwadzieścia od-

lać może, dwie skrzynie prochu świeżego w małych paczkach, niezmierną moc kul i sztabołowi, przygotowanych na lanie ich jeszcze więcej JPan *Perardel* natychmiast uwięziony został. (*Journal de Paris*.)

— Pewna gazeta zapowiada powrót do Paryża Marszałka *Maison* na początku sierpnia.

— Dowiadujemy się, że wielu dymisyjowanych oficerów wyższych prosili upoważnienia Ministra wojny do przyjęcia służby u *Don Miguela*. Odmówionem to im zostało.

— Od 1szego lipca sąd kryminalny w *Niort*, zajmował się wielką liczbą spraw, dotyczących się sznaueryi. Najważniejszą była z nich, niejakięgo nazwiskiem *Bories*, nazwanego *Kapitanem czarnym*, oskarżonego za mnóstwo morderstw, mianowicie, za dopelnione na osobie *P. Rania*, Mera w *Houmois*. Uznany za winowaycę we wszystkich punktach oskarżenia, *Bories*, skazany został na karę śmierci.

— Dzienniki ogłaszają list Xieźney Jeymości *de Saint-Leu* do Pani *Sa-Vav de Taverolles*, w którym Xieźna oświadcza, że pamiętniki ogłoszone pod jej imieniem, przez mniemanego Barona *Scheelten*, są zupełnie fałszywe, i zawierają w sobie tylko kompiliacyą starych żywotów: przeciwnie zaś korespondencya Napoleona z Cesarzową Józefiną, i tey ostatniey z Panią *de Saint-Leu*, uznana jest przez nią za prawdziwą.

— Donoszą z Lionu, że zamieszania, które się tam były wszczęły w fabryce jedwabney, ustały całkowicie, za użyciem środków pojednawczych i łagodnych, bez wpływu siły zbroyney i sądowniczey władzy. Spodziewają się, iż ta pożądana spokoynosc, przerwaną więcey nie zostanie. (*Jour. de St. Petb.*)

— Wczoray Posłowie Pruss, Austrii i Sardynii, mieli konferencyą z Hrabia *Pozzo di Borgo*.

W *Temps* czytamy: „Gdy Król przy rewii dnia 28 lipca, stanął na rogu ulicy *Castiglione*, dla przypatrzenia się poświęceniu posagu *Napoleona*, był otoczony kilkoma Marszałkami i Jenerałami, którzy przez wiele lat zaszczytani byli zaufaniem i przywiązaniem Cesarza. Ci starzy wojownicy widocznie byli wzruszeni, i tylko z trudnością mogli się wstrzymać od okrzyku, który tak często na polu bitwy wydawali.

Journal de Paris oświadcza za zupełnie bezasadne utrzymywanie gazet *National* i *Tribune*, jakoby Król na okrzyk gwardyi narodowej: *Żadnych bastyl*, odpowiedział: „Tak, moi przyjaciele, *żadnych bastyl*, to rzecz skończona!”

Powszechną zwraca uwagę świata dyplomatycznego, pismo pod tytułem: „Prawda względem wypadków, wydarzonych w Hiszpanii, od czasu choroby Króla, napisane przez Hiszpańskiego legitymistę, dla wszystkich legitymistów Europy.“ Za autora powszechnie mają żyjącego w *Orleanie*, na wygnaniu pierwszego Ministra *Calomarde*. Celem tego pisma jest dowiesć: 1) że wypadki, które miały miejsce podczas choroby Króla, zaszły z jego woli, i że nic od niego nie wymuszono; 2) że działania Królowey, jako Rejentki, są przeciwnie interesom Monarchii Hiszpańskiej; 3) że nowe ministeryum nie jest w stanie zatamować poruszenia, które gotuje się w umysłach; i 4) że pretensye Infanta *Don Carlos* są słuszne.

Onegday wieczorem, zaraz po powrocie Króla z *Neuilly*, miał Poseł Rossyjski posłuchanie prywatne.

Xieźeta *Orleanu* i *Nemours* tańcowali na balu w Ratuszu z 16 młodemi nowozaślubionemi mężatkami, i bardzo tém byli zadowoleni, gdyż wszystkie prawie były zgrabne i piękne. Wywieszony w sali ratuszowey obraz, wystawiający walkę w trzech dniach lipcowych, zwraca powszechną uwagę.

Prócz Pana *Lehon*, żaden z przytomnych tu obcych Posłów nie przybył na bal w Ratuszu.

Sporządzony na pokładzie *Agaty* list prywatny zawiera następujące wiadomości względem podróży Xieźney *Berry*. „Przybyliśmy z *Palermu*, gdzie wysadziliśmy Xieźnę na ląd, nie jako Xieźnę Francuzką, lecz jako Xieźniczkę obu Sycylii. Jak wiadomo, jest ona damą 32 do 35letnią, średniego wzrostu, wesołego humoru, i choć właściwie nie piękna, jednak bardzo przyjemna. Swey córce okazywała wielkie przywiązanie, nosiła ją często na ręku; jest to piękne bardzo dziecko. Podczas przejażdżki Xieźna zatrudniała się haftowaniem. Hrabiemu *Mesnard*, mającemu 60 do 65 lat, okazywała wielką uprzejmość, i mówiła z nim często, i zawsze sekretnie. Względem Jenerała *Bugeaud*, przeciwnie postępowała, za to uprzejmie była ku naszemu Kapitanowi okrętu.“

Do *Tulonu* przybył bryg *Cygne* z *Tenedos*. Gdy bryg ten wypływał z tey wyspy, okręt liniowy *Marseille*, który wypłynął przed 25 dniami z *Tulonu*, nie złączył się jeszcze z flotą Francuzką. Połączona Angielsko-Francuzka flotta, w liczbie 25 okrętów, krążyła na wodach *Tenedos*. Na fregacie *Iphigenii* powiewała jeszcze bandera Admirała *Hugon*. (*Gaz. War.*)

WŁOCHY.

Rzym dnia 24 lipca.

Słychać, że rząd Sardynski przesłał notę do wszystkich Dworów, w której opisuje niebezpieczeństwo zbrodniczych zamachów odkrytego spisku, i zarazem konieczność postępowania w tey mierze, zachowywanego przezeń.

Rząd Francuzki posłał tu malarza, dla skopiowania olejno obrazu *Michała Angelo*, w kaplicy *Sixtusa*. Za tę robotę artysta dostanie 40,000 franków.— Wielki bardzo obraz artysty Rossyjskiego, *Kryłowa*, który niedawno został przez N. Cesarza mianowany malarzem nadwornym, zwraca teraz na siebie uwagę wszystkich artystów, jak i całego miasta. Przedmiotem jego jest wystawienie ostatniego dnia zapadnienia miasta *Pompei*. (*Gaz. War.*)

DANIAJA.

Kopenhaga d. 3 sierpnia.

Dziś o godzinie 2giey, dano znak przez rozwinięcie bandery na wieży *S. Mikotaja*, że Królewski okręt parowy przybywa. Za kilka godzin, przybył J. K. Mość i został z nadzwyczajną radością przez mnóstwo ludu powitany, który odprągłszy konie od powozu, zawiózł Króla do stolicy. Wieczorem miasto wspaniale było oświecone. (*Gaz. War.*)

AMERYKA

Listy z *Vera-Cruz* z d. 5 czerwca donoszą, co następuje: Stronniectwo Hiszpańskie nie straciło nadziei usunięcia *Santa-Ana* i postawienia na czele rządu Xiecia Hiszpańskiego. W tym celu użyło wielkich summ, dla przeciagnienia na swą stronę znaczney części woyska Jenerała *Santa-Ana*. Chcąc przeto dostać w swe ręce jego osobę, uskuteczнили powstanie w pewney odległości od stolicy. *Santa Ana* nie omieszkau dać się na czele swego woyska na jego przyttumienie. O milę od *Mexyku* Pułkownik *Ariste*, zbuntowawszy część wyprawy, uwięził *Santa Ana*. Jenerał *Arago* dowiedziawszy się o tém kazał uwięzić wszystkie familie tych, którzy w tym spisku mieli udział, i zagroził okropnym odwetem, gdyby się pokuszono na życie Jenerała *Santa Ana*. Groźba ta sprawia, jak się zdaje, pomyślny skutek, gdyż listy z *Vera-Cruz* pod d. 14 tegoż miesiąca donoszą o uwolnieniu *Santa Any*. (*Gaz. War.*)

	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	Wiatr.	Stan powietrza.
Obserwacje meteorologiczne.	d. 9 o 5 wieczor.	27 cal. 59 lin.	+ 15 stopni.	Póln.-zach.	Chmury.
	d. 10 — — —	27 — 5,2 —	+ 15 — —	Póln.-Zach.	Pochmurno.
	d. 11 o godz. 4½ rano.	27 — 5,7 —	+ 8½ — —	Zachodni.	Pogoda.